

آغاز فصلی جدید در تاریخ تفسیر حوزه علمیه

اعضای شورای راهبردی و سیاست گذاری کنگره ملی قرآن و علوم انسانی، با حضور در سازمان مرکزی جامعه المصطفی، با آیت‌الله اعرافی دیدار کردند.

اعتدال: اعضای شورای راهبردی و سیاست گذاری کنگره ملی قرآن و علوم انسانی، با حضور در سازمان مرکزی جامعه المصطفی، با آیت‌الله اعرافی دیدار کردند.

آیت‌الله اعرافی، رئیس جامعه المصطفی در این دیدار ضمن عرض تسلیت سالروز شهادت امام حسن (ع)، اظهار داشت: مجتمع امام خمینی (ره) ابتکارات شایسته‌ای را در حوزه پژوهش‌های قرآنی و حدیثی از خود برجای گذاشته است و همواره در عرصه علوم قرآنی پیشگام بوده است. بی‌شک المصطفی نیز از این حرکت زیننده قرآنی که با تلاش شما عزیزان محقق گردیده، مفتخر و سپاسگذار است.

وی، برگزاری همایش‌هایی ملی و بین‌المللی همچون همایش خدیجه کبری (س) و کنگره قرآن و علوم انسانی توسط مجتمع آموزش عالی امام خمینی (ره) را بسیار بجا و امیدبخش خواند و تاکید کرد: ما در سیر مراحل تکاملی تاریخ تفسیر در حوزه علمیه قم شاهد مرحله‌ای جدید و فصلی تازه هستیم. در حوزه علمیه قم، در نخستین مرحله شاهد پایه ریزی تفسیر عمومی بوده ایم که مرحوم علامه طباطبایی پیشگام و سرآمد این جریان به شمار می‌آید.

مدیر حوزه‌های علمیه سراسر کشور افزود: در مرحله بعد، تفاسیر موضوعی مانند آثار آیات عظام جوادی آملی و مکارم شیرازی پدید آمد؛ اما آنچه در حال رقم خوردن است، تفسیری است که علاوه بر موضوعی و تخصصی بودن، معطوف به حوزه‌های دانشی معین است. هرچند این سبک تفسیر در حوزه علمیه بی‌سابقه نیست؛ اما حرکت به سمت پایه ریزی منظومه‌ای از تفاسیر موضوعی تخصصی ناظر به چهارچوب‌های علوم جدید و به ویژه علوم انسانی، فصلی تازه در تاریخ حوزه علمیه قم به شمار می‌آید.

وی، برگزاری کنگره قرآن و علوم انسانی را حلقه کامل‌کننده زنجیره تلاش‌ها برای تولید الگوی سوم از تفسیر خواند و تصریح کرد: علوم انسانی محل تحقیقات و نوآوری‌های روز افزون است و نیاز بیشتری هم در این بخش وجود دارد. بنابراین؛ تمرکز این کنگره بر علوم انسانی، کاملاً درست و دقیق است.

* تفسیر، یکی از ستون‌های اساسی پایه ریزی

علم انسانی اسلامی

آیت‌الله اعرافی، تفسیر را یکی از ستون‌های اساسی پایه ریزی علم انسانی اسلامی برشمرد و خاطرنشان کرد: بدون تفسیر معطوف به علوم انسانی نمی‌توانیم در مسیر پایه ریزی علم انسانی اسلامی موفق گردیم. پرداختن به معارف تخصصی قرآن در شاخه‌ای از شاخه‌های علوم انسانی، هم در استخراج معارف موثر است و هم گامی ضروری برای بازسازی مباحث علوم انسانی اسلامی به شمار می‌آید.

وی، پرداختن اولین کنگره قرآن و علوم انسانی به مباحث کلی را مناسب دانست و تاکید کرد: روش‌شناسی استنباط علوم انسانی از قرآن، شایسته برجستگی بیشتری در این کنگره است و خروجی آن باید پاسخگوی نیازهایی باشد که خلاء آنها هم اکنون احساس می‌شود.

عضو شورای عالی انقلاب فرهنگی، پرداختن به حوزه‌هایی همچون موضوع این کنگره را از مطالبات رهبری خواند و تاکید کرد: اگر هسته‌های علوم متناظر با این مبحث پایه ریزی شود، بی‌شک این کنگره ظرفیت تبدیل شدن به یک کنگره سالانه را خواهد داشت.

مدیر حوزه‌های علمیه سراسر کشور، درگیر شدن تمام صاحبان فکر و ایده حوزه علمیه در زمینه تفسیر و روش اجتهادی آن در این کنگره را ضروری دانست و ابراز داشت: راه اندازی نظام هدایتگری برای طلاب سطوح چهارم و دکتری رشته‌های مباحث قرآنی، به افزایش کیفیت خروجی همایش، کمک شایانی خواهد کرد.

گفتنی است، بررسی امکان مشارکت برخی نمایندگی‌های خارج از کشور المصطفی در این کنگره، انعکاس بین‌المللی خروجی کنگره با استفاده از قطب‌های زبانی و تشکیل بانک اطلاعات در این حوزه، از توصیه‌های رئیس جامعه المصطفی به اعضای شورای راهبردی و سیاست گذاری کنگره ملی قرآن و علوم انسانی بود.

شایان ذکر است در ابتدای این دیدار، حجت الاسلام والمسلمین رضایی اصفهانی، مدیر مدرسه عالی قرآن و حدیث مجتمع آموزش عالی امام خمینی(ره) و دبیر علمی کنگره ملی قرآن و علوم انسانی، به ارائه گزارشی از روند برگزاری این کنگره پرداخت و اظهار داشت: کنگره ملی قرآن و علوم انسانی که محصول حرکتی جدید در بخش مطالعات قرآنی مجتمع آموزش عالی امام خمینی(ره) به شمار می آید، از سال گذشته کار خود را آغاز نمود و تا کنون 25 مرکز برای همکاری در این کنگره، کتب اعلام آمادگی نموده اند.

وی با اشاره به مشارکت جامعه‌العلوم و گروه‌های قرآنی واحدهای مشهد و اصفهان جامعه‌المصطفی در این کنگره، خاطرنشان کرد: این کنگره با تلاش‌های صورت گرفته موفق به اخذ درجه علمی پژوهشی شد و در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) ثبت گردید. همچنین تا کنون 25 مقاله به دبیرخانه این همایش ارسال شده است و علاقه مندان تا پایان آذرماه فرصت دارند چکیده مقالات خود را برای شرکت در این کنگره ارسال نمایند.